

призначений для передпосівної обробки ґрунту фрезеруванням з одночасним формуванням гряд або нарізкою напрямних борозен на рівній поверхні, для сівби та внесення гербіцидів та рідких комплексних добрив.

За 1-2 дні до висадки розсади проводять полив невеликою нормою 100-150 м³/га. Потім висаджують селеру з нормою 75 тисяч рослин розсади на гектар. У середині літа, коли коренеплід досягне розміру з волоський горіх, потрібно відгребти від нього ґрунт, обрізати верхні корінці, він любить «рости в декольте».

У вегетаційний період ґрунт розпушують, поливають і через 2 тижні після висаджування проводять перше підживлення мінеральними добривами.

Для використання восени й узимку селеру збирають до сильних заморозків, у районах із теплим кліматом - у листопаді, в умовах холоднішої осені - на початку жовтня. Викопують кореневу селеру в суху погоду, обрізають черешки до 1 см, обрізають коріння та зберігають при температурі 1-2 °С, пересипаним піском.

Підморожені коренеплоди селери втрачають здатність довго зберігатись.

Щорічне зростання площ складає близько 20%, що підтверджується інформацією від насінних компаній, які констатують постійне зростання попиту на насіння селери. Зростання виробництва викликане збільшенням попиту з боку консервних заводів, тому що темпи зростання попиту на селеру на свіжому ринку набагато нижчі в силу відсутності в українців культури приготування цього продукту.

УДК 634.1:631.52

ФОРМА ПЛОДА ЯК КРИТЕРІЙ ВИБОРУ СОРТІВ ДЛЯ НАСАДЖЕНЬ ЧЕРЕШНІ

Толстолік Л. М., канд. с.-г. наук
Мелітопольська дослідна станція садівництва
ім. М. Ф. Сидоренка ІС НААН

Черешня є найпопулярнішою плодовою культурою на півдні степу України. За майже 90-річний період селекційної роботи з цієї культурою у Мелітополі було створено більше 50 сортів, які мають плоди переважно великого і дуже великого розміру, масу вищу за 8,5 г та відрізняються за строками досягання, смаковими якостями, консистенцією м'якоті, забарвленням шкірочки і формою плода. Черешня самотілоплодна культура, тому при проектуванні черешневих насаджень, зазвичай, обирається не менш, ніж 4-5 сортів, не тільки з урахуванням взаємного запилення, а й намірів власника щодо реалізації продукції. Це може бути традиційний плодовий конвейєр, але останнім часом, навіть невеликі виробники-фермери усе

частіше прагнуть сформувати єдину товарну партію, реалізація якої має певні комерційні переваги. Для такого випадку потрібні сорти з однаковим забарвленням шкірочки і подібною формою плода. Остання ознака у сортів є моногенно контрольованою і варіює від плоскоокруглої до овальної.

Вивчення колекції черешні МДСС імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН, яка налічує 129 зразків, серед яких сорти власної селекції, елітні форми, що проходять конкурсне сортовипробування та інтродуковані сорти, показало, що лише по одному відсотку сортів мають плоди округлої, плоскоокруглої та овальної форми, по три-чотири відсотки - подовжено- та широкояйцевидну форму. Більш репрезентативними (по 8-10 відсотків) є групи з серцевидною та широкоокруглою формою плодів. А найчисленнішу групу, що налічує 67%, створили сорти з тупосерцевидною формою плода. Індекс форми у них становить $0,92 \pm 0,034$. Більшість з цих сортів характеризуються темно-червоним забарвленням шкірочки. Вони представлені в усіх групах за строками досягання, тому можуть бути основою для створення насаджень, плоди з яких придатні для реалізації великими гуртовими товарними партіями.

Серед сортів і елітних форм раннього строку досягання це, до прикладу, сорти Валерій Чкалов, Ера, Казка, Ласуня, Бігарро Бурлат, серед ранньо-середньостиглих сортів – Меотіда, Наслажденіє, Чорна Туровцева, Момент, Mercant, серед сортів середнього строку досягання - Міраж, Темпоріон, Tehlovan, Талісман, Аншлаг, Подарок юбіляру, Імпульс, Візитка, серед сортів пізнього строку досягання - Ефектна, Sylvia, Престижна, Тотем, Електра, Мелітопольська чорна, Удача, Мечта, Зодіак, Анонс, з групи дуже пізніх - Крупноплідна, Lapins, Удівительна.

УДК 635.132:631.811.98:631.559:581.19

ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА БІОХІМІЧНИЙ СКЛАД КОРЕНЕПЛОДІВ МОРКВИ

Потапський Ю. В. канд. с. г. наук, доцент

Петрище О. І. канд. с. г. наук, асистент

Подільський державний аграрно-технічний університет

Основним завданням агропромислового комплексу є надійне забезпечення населення продуктами. Для того щоб інтенсифікувати виробництво необхідно впроваджувати нові технології. В свою чергу критерієм оцінки будь-якої технології вирощування культури залишається врожайність, а величина її повинна бути економічно виправданою і енергетично підтвердженою.

Особлива цінність моркви для живлення людини полягає в тому, що в коренеплодах оранжевого забарвлення міститься в значних кількостях